

Waarom heeft Heyo een integriteitsbeleid?

Het doel van het integriteitsbeleid is het waarborgen van het recht op integriteit van zowel kinderen als medewerkers en vrijwilligers binnen Heyo door een duurzame en veilige omgeving te creëren en dit via een kwaliteits-, preventie- en reactiebeleid. Op die manier kunnen ze ontdekken en beleven binnen een veilige kampsomgeving.

Integriteit betekent onschendbaarheid; het eerbiedigen van de morele, lichamelijke, psychosociale en seksuele grenzen van een individu. Integriteit gaat om het leren stellen van deze grenzen en het leren omgaan met grenzen die bepaald zijn door anderen en door maatschappelijke waarden en normen. Integriteit is daarbij afhankelijk van de tijdsgeest en de context.

Een integriteitsschending is het overschrijden van een morele, lichamelijke, psychosociale of seksuele grens van een individu, waarbij een persoon anderen, zichzelf of de omgeving schade berokkent. De vier meest voorkomende vormen van een integriteitsschending zijn: pesten, seksueel grensoverschrijdend gedrag, agressie en discriminatie.

Wat is het kader van het integriteitsbeleid bij Heyo?

- * Rechten van de mens
- * Rechten van het kind
- * Vlaams Actieplan Integriteit
- * Welzijnswet
- * Missie en visie Heyo

Hoe gaat Heyo om met integriteitsschendingen?

Hiervoor hanteert Heyo de beleidspiramide zoals hieronder omschreven:

- * **Kwaliteitsbeleid:** binnen Heyo zijn er 3 aanspreekpunten voor integriteitsschendingen. Het team bestaat uit de teamleader voor de vakantiecampen zonder overnachting (API-deelnemers), de teamleader voor de vakantiecampen met overnachting en partnerwerking (API-deelnemers) en de teamleader voor de monitorenwerking (API-monitoren). Daarnaast heeft de organisatie ook een preventieadviseur (PA) en een Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IDPBW) om de kwaliteit van het integriteitsbeleid te waarborgen. De API's toetsen steeds het beleid af met de Heyo-missie. Andere zaken waarmee we steeds rekening houden zijn privacy en deontologie. We zetten in op een open organisatiecultuur waarbij iedereen zoveel mogelijk betrokken wordt en zich goed voelt. Daarnaast vormen we onze monitoren en interne medewerkers inhoudelijk rond dit thema of competenties die hieraan bijdragen.
- * **Preventiebeleid:** we betrekken zoveel mogelijk alle stakeholders om preventief in te zetten op integriteitsschendingen. Zo zetten we in op leerlijnen (bv. omgaan met uitdagend gedrag bij kinderen) omtrent dit thema, maar ook op competenties (bv. communicatieve vaardigheden) bij onze monitoren om hiermee aan de slag te gaan. Daarnaast zetten we ook sterk in op de screening van onze monitoren die de vakantiecampen begeleiden zodat zij de nodige competenties bezitten of kunnen ontwikkelen om hiermee om te gaan. We trachten monitoren sterker te (ver)binden met Heyo door bv. onze regionale kampwerking. Hierdoor creëren we een vertrouwensrelatie tussen de medewerker en de monitor en onrechtstreeks ook tussen monitor en kind. Bij de verschillende initiatieven van vorming binnen het monitorenteam komt het integriteitsbeleid aan bod: in de kadervormingscursussen hoofdanimator en instructeur en in elk leerpad van monitor met en zonder overnachting. Op die manier zet Heyo preventief in op de verschillende domeinen discriminatie, pesten, seksueel overschrijdend gedrag en agressie.
- * **Reactiebeleid:** het reactiebeleid geeft handvaten aan de medewerkers en monitoren over hoe om te gaan met een integriteitsschending. Dit doen we door middel van het uitwerken van processen, aanspreekpunten integriteit te installeren als door hulp aan te bieden en nazorg te verlenen.

Aanspreekpunt integriteit (API)

Elke jeugdorganisatie moet een Aanspreekpunt Integriteit (API) hebben, dit naar aanleiding van het Vlaams Actieplan Integriteit.

De API zorgt ervoor dat kinderen, hun ouders, monitoren of andere betrokkenen iemand hebben bij wie ze terecht kunnen met een vraag, vermoeden of klacht over grensoverschrijdend gedrag en integriteit.

De API is een partner voor medewerkers en monitoren die een vraag, opmerking, klacht of andere boodschap hebben in verband met grensoverschrijdend gedrag en integriteit bij zowel kinderen, jongeren als volwassenen. In het kader van de welzijnswet is er een onderscheid gemaakt tussen een API voor integriteitsschendingen bij kinderen, monitoren en medewerkers. Bij de laatste groep wordt deze rol opgenomen door de vertrouwenspersoon. Alle API's behoren tot de IDPBW (Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk) en staan in nauw overleg met elkaar.

De API luistert naar de vraag of het verhaal en verleent advies bij de mogelijke vervolgstappen of doorverwijzing. De API verdiept zich niet inhoudelijk in de zaak of doet niet aan waarheidsvinding. Verder kan de API ook preventieactiviteiten uitvoeren binnen de organisatie en adviezen formuleren met betrekking tot dit thema.

De taken bestaan uit:

- * adviezen formuleren i.f.v. beleidsmatige keuzes;
- * preventieactiviteiten opzetten;
- * de interne procedure kenbaar maken en de toepassing ervan opvolgen;
- * aanspreekpunt en eerste opvang indien gewenst;
- * doorverwijzen indien nodig;
- * nazorg, evalueren en het formuleren van verbeteracties.

Meldingen integriteitschending

Meldingen kunnen gebeuren op verschillende manieren. Dit kan telefonisch via het Heyo onthaal (09 210 80 00), per mail (info@heyo.be) of via een (anoniem) registratieformulier op de Heyo-website. Alle medewerkers van Heyo zijn op de hoogte van het integriteitsbeleid en kunnen eventuele meldingen doorsturen naar de juiste collega.

Deze meldingen worden bijgehouden in een afgesloten ruimte in het KampAdmin systeem. Enkel de 3 API's, teamleader administratie/communicatie, strategisch expert en operationeel manager hebben hier toegang tot. In deze ruimte wordt het volledige proces geregistreerd (melding tot en met nazorg en evaluatie).

Het formulier is opgebouwd aan de hand van het reactiebeleid.

Elke melding (vermoeden, onthulling en vaststelling) van fysieke of psychische integriteitschending bij een kleuter (tot de leeftijd van 6 jaar) of diens monitor dient meteen gemeld te worden aan Agentschap Opgroeien ko.west@opgroeien.be. Volgende gegevens dienen doorgestuurd te worden: soort melding, locatie, datum van voorval, de gegevens van het betrokken kind, beschrijving van eventuele acties.

Reactiebeleid integriteit

Wat te doen bij een vermoeden, onthulling of vaststelling van een integriteitsschending?

Als coördinator vakantiecampen (met of zonder overnachting), onthaalmedewerker of rekruteringsmedewerker kan je in contact komen met deelnemers, ouders of monitoren die een vermoeden, onthulling of vaststelling van een integriteitsschending melden. Met het reactiebeleid integriteit willen we handvaten geven om hiermee om te gaan.

Sinds 2026 heeft Heyo ook specifieke handelingsplannen als het gaat over deelnemers met suicide of automutilatiegedachten. Deze kan je [hier](#) terugvinden.

Fase 1 - in kaart brengen

Bij een integriteitsschending breng je de situatie in kaart. Hierbij verzamel je objectieve gegevens. Zorg voor een zo breed mogelijk beeld van de situatie zonder dat je als een inspecteur op onderzoek gaat.

Zorg voor veiligheid

- Ga apart zitten
- Maak gebruik van het LSD-principe
- Oordeel nooit
- Communiceer open
- Toon empathie met de melder

In kaart brengen

- Luister naar de melder en stel open en gerichte vragen.
- Luister naar de betrokkenen, maar ook naar andere personen die de situatie eventueel kunnen inschatten.

Verwachtingen afstemmen

- Vraag aan de melder wat die nodig heeft en verwacht van jou?
- Op dit moment bestaat je rol uit luisteren, de situatie in kaart brengen en de ernst inschatten.
- Je behandelt de melding vertrouwelijk, maar belooft geen anonimiteit. Je hebt namelijk meldingsplicht.

LSD

- **Luisteren:** probeer te begrijpen wat de melder zegt.
- **Samenvatten:** herhaal in je eigen woorden wat je begrepen hebt.
- **Doorvragen:** dit helpt om zaken te verduidelijken.

Voorbeeldvragen

- Wat is er gebeurd?
- Is het een vermoeden, onthulling of een vaststelling?
- Wie is er betrokken?
- Hoe voel jij je erbij?
- Wat is het effect op jou?
- Wat is het effect op de andere?
- Wat heb je nodig?
- Wat verwacht je?

Integriteitsschending bij monitor

Contacteer API monitoren, deze heeft geen beroepsgeheim maar wel discretieplicht. Monitoren kunnen (al dan niet anoniem) ook een melding maken via de website.

Fase 2 - inschatten

Schat de ernst van de situatie in met behulp van het inschattingsschema. Je koppelt hieraan een pedagogisch verantwoorde reactie. Dit kan met behulp van de reactiewijzer. Je kan steeds intern vragen om de situatie samen in te schatten.

Heb je twijfels? Contacteer de API kinderen of monitoren.

Binnen Heyo zijn er 3 aanspreekpunten integriteitsschendingen. Het team bestaat uit de drie teamleaders; vakantiecampen zonder overnachting (API-deelnemers), vakantiecampen met overnachting en partnerwerking (API-deelnemers) en monitorenwerking (API-monitoren). Deze personen zijn te bereiken via 09 210 80 00 tijdens de kantooruren of via de permanentie (24/7) tijdens vakantiecampperiodes.

Tijdens de cursus animator, hoofdanimator of instructeur in het jeugdwerk is ook de noodpermanentie beschikbaar voor eventuele casussen te bespreken. Een melding kan ook (anoniem) via de [Heyo website](#).

Fase 3 - uitvoeren van advies

Je voert de (re)actie of het advies uit en volgt dit nauw op. Indien er nood is aan een intern of extern overleg (zie reactiewijzer):

- **Intern overleg:** de API neemt de coaching op zich van de medewerker (kampcoördinator / onthaalmedewerker / rekruteringsmedewerker). Bv. Hoe ga je om met pestgedrag op kamp? Je beslist samen over de (re)actie op korte termijn en je maakt samen afspraken over wie welke (re)acties uitvoert en opvolgt.
- **Extern overleg:** Dit is steeds noodzakelijk bij een rode of blauwe situatie. In samenspraak met de API en externe adviseur beslis je of een doorverwijzing nodig is.

De verantwoordelijkheid van onze organisatie stopt hier niet. Opvolging en herstel is nodig. Je maakt steeds afspraken met de hulpverlener wat er verwacht wordt van ons als organisatie, zowel op korte als op lange termijn. Dit gesprek koppel je terug naar de API of wordt door de API uitgevoerd.

1712

Professionele hulplijn voor vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling.

Vertrouwenscentrum kindermishandeling

De vertrouwenscentra zijn bereikbaar voor advies, consult en coaching. Bij een vermoeden van kindermishandeling kan je contact opnemen met het Vertrouwenscentrum. De casus wordt anoniem besproken en er wordt samen gezocht naar mogelijkheden. tel: 09 216 73 30

De lokale politie

Bij ernstig fysiek en/of psychologisch gevaar contacteer je de lokale politie.

Fase 4 - nazorg en evalueren

Nazorg is belangrijk, daarom bevelen we aan om een nazorggesprek te laten plaatsvinden met de betrokkenen binnen de 48 uur na het voorval of de melding. Vanaf een gele situatie is het noodzakelijk om dit binnen de 48 uur te laten plaatsvinden. Herhaal indien nodig dit gesprek, afhankelijk van de nood van de melder. Het incident wordt afgesloten met alle betrokkenen tijdens het nazorggesprek. Je kan hiervoor ook doorverwijzen naar slachtofferhulp van het CAW.

In het nazorggesprek maak je indien mogelijk ook plaats voor een evaluatie. Zijn de mensen tevreden van hoe dit werd aangepakt? Wat liep goed en wat kon anders? Dit gesprek koppel je terug naar de API of wordt door de API uitgevoerd.

Fase 5 - formuleren van verbeteracties

Deze taak wordt opgenomen door de API kinderen en API monitoren.

Vanuit de registratie in KampAdmin worden verbeteracties geformuleerd voor het integriteitsbeleid.

Wat bedoelen we met...

- **Vermoeden:** iemand denkt dat er sprake is van een integriteitsschending, maar heeft daar nog geen duidelijkheid over.
- **Onthulling:** iemand vertelt dat er een integriteitsschending plaatsgevonden heeft.
- **Vaststelling:** iemand was getuige van een integriteitsschending.
- **Discretieplicht:** dit is de verplichting om bij het uitoefenen van je rol geen vertrouwelijke gegevens vrij te geven aan anderen dan diegenen die gerechtigd zijn er kennis van te nemen. Alle medewerkers binnen onze organisatie hebben discretieplicht.
- **Meldingsplicht:** indien het gaat over strafbare feiten, moet je dit melden aan de bevoegde instanties. Anders kan er sprake zijn van schuldig verzuim. alle medewerkers binnen onze organisatie hebben meldingsplicht
- **Beroepsgeheim:** verplicht een hulpverlener tot geheimhouding van hetgeen cliënten aan hem prijsgeven in het kader van een vertrouwensrelatie. Enkel de vertrouwenspersoon heeft binnen onze organisatie beroepsgeheim.

Inschattingschema

criterium

Groen

Geel

Rood

Blauw

Toestemming

- Duidelijke wederzijdse toestemming
- Acceptabel gedrag

- Onduidelijke wederzijdse toestemming OF onduidelijk verzet
- Licht niet acceptabel gedrag
- Onduidelijke afwijzing OF onduidelijk verzet
- Licht niet acceptabel gedrag

- Geen wederzijdse toestemming EN duidelijke afwijzing/verzet/bevriezen
- Duidelijk onacceptabel gedrag
- Herhaald geel

- Herhaaldelijke afwezigheid van wederzijdse toestemming
- Herhaald duidelijke afwijzing/verzet/bevriezen
- Heel duidelijk onacceptabel gedrag
- Herhaal rood

Vrijwilligheid

- Vrijwillig
- Zonder dwang, druk, misleiding
- Niet als verrassing

- Lichte dwang of druk
- Een vraag naar geheimhouding
- Je kan makkelijk weg uit de situatie

- Gebruik van manipulatie, chantage, macht of verleiding
- Duidelijke eis tot geheimhouding
- Je kan niet weg uit de situatie

- Herhaaldelijk gebruik van manipulatie, chantage, macht of verleiding
- Eis tot geheimhouding
- Je kan niet weg uit de situatie

Gelijkwaardigheid

- Evenwaardige partners
- Geen machtsrelatie

- Lichte ongelijkwaardigheid
- bv. in aantal, leeftijd, fysieke kracht, sociale status, macht...

- Duidelijke ongelijkwaardigheid

- Grote ongelijkwaardigheid

Ontwikkelings- en functionerings-niveau - Uitgebreide normatieve lijst terug te vinden via Sensoa.

- (-18) Het gedrag past bij de ontwikkeling
- (+18) Bij volle besef, competent, bekwaam

- (-18) Het gedrag past niet helemaal bij de ontwikkeling
- (+18) Licht gebrek aan competentie of lichte zorgen en twijfel over de bekwaamheid

- (-18) Het gedrag past niet bij de ontwikkeling
- (+18) Duidelijk gebrek aan (emotionele en/of gedragsmatige) zelfsturing. Of onder invloed

- (-18) Het gedrag past helemaal niet bij de ontwikkeling
- (+18) Zeer duidelijk gebrek aan (emotionele en/of gedragsmatige) zelfsturing. Of zwaar onder invloed

Context

- Gedrag stoort niemand
- Past in de context en/of gebeurt met de nodige privacy

- Gedrag wordt gezien als onbeleefd
- Past niet helemaal in de contexten/of er is gebrek aan privacy

- Gedrag is aanstootgevend, kwetsend of beledigend
- Past niet in de context. Er is geen privacy. Er zijn ongenodigde of ongewilde toeschouwers

- Gedrag is zwaar aanstootgevend
- Past duidelijk niet in de context. Er is geen privacy. Er zijn ongenodigde of ongewilde toeschouwers
- Herhaald rood

Reactiewijzer

Doel: de persoon moet ...

Gedrag stoppen

Groen

Geel

Rood

Blauw

Niet stoppen, maar eerder toestaan en bevestigen. In bepaalde contexten kan je zelf kiezen om het gedrag te negeren.

Stoppen of afleiden

Onmiddellijk stoppen

Taal hebben, kunnen spreken over ...

Het eigen perspectief kunnen verwoorden

Weten welk gedrag oké is en verwoorden

Weten welk gedrag niet oké is en waarom

Een afspraak kennen over hoe hier verder mee zal worden omgegaan

Intern overleg of extern overleg

Nazorg krijgen

Gedrag benoemen, bv. via een vraag

Gevoelens, wensen, gedachten, verlangens, vragen bevragen

• Bevestigen en uitleggen waarom.

• Kom terug op eventueel eerder gemaakte afspraken.

• Kijk hier steeds naar het gedrag, niet naar het kind zelf.

• We zeggen ja tegen het kind, neen tegen het gedrag.

Afspraken maken of gemaakte afspraken herbekijken/herhalen

Consequenties uitleggen

Consequenties uitleggen en uitvoeren
Maatregelen nemen (voor de veiligheid van anderen)

• Confronteer en verbiedt

• Toezicht verhogen

• Psycho-educatie, hulp of (herstel)bemiddeling aanbieden

• Doorverwijzen waar nodig

• Rapporteren

• Intern overleg met API kinderen, jongeren of monitoren.

• Beslissen over reactie op korte termijn en maken van afspraken wie welke actie uitvoert en opvolgt.

Extern advies is verplicht:

• 1712 voor algemene vragen (kinderen, jongeren en volwassenen)

• Vertrouwenscentrum kindermishandeling (kinderen en jongeren)

• De politie bij ernstig fysiek en/of psychologisch gevaar

Eventuele externe doorverwijzing:

• Doorverwijzing naar gespecialiseerde diensten in samenspraak met de externe adviseur.

• Tuchtregeling.

Aangifte bij Justitie en/of Politie in overleg met de externe adviseur en het nemen van eventueel andere maatregelen

Nazorgaanbod

Intern overleg kan, maar moet niet

Bronnen

- * Pimento, Integriteitsbeleid, tool voor het jeugdwerk, Antwerpen, p. 34.
- * KU Leuven, vorming omtrent beroepsgeheim, discretieplicht en privacy, Leuven, p. 6-9. Scouts en Gidsen Vlaanderen, vorming 'over de lijn.' Sensoa, digitaal materiaal, uitgebreide normatieve lijst 0-12 jaar.
- * Grenswijs, reageren op grensoverschrijdend gedrag, de reactiewijzer van het grenswijs ernstinschattensysteem

